

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 90 lir

Leto XXVII. Št. 288 (8076)

TRST, četrtek, 9. decembra 1971

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni »Slovenija« v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

V OZRAČJU NEPOSREDNEGA SPOPADA BLOKA LEVICE S KD

DANES OB 10.30 SE ZAČNE GLASOVANJE ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA REPUBLIKE

KD je uradno potrdila za svojega kandidata Fanfanija, socialisti pa De Martina - Današnje in petkovo glasovanje z dvetretjinsko večino, naslednja z običajno - Vsa glasovanja po TV neposredno prenašala

RIM, 8. — Z današnjimi sejami vodstev in parlamentarnih skupin nekaterih strank se je dokončno odločila kandidatska lista za jutrišnje prvo glasovanje za predsednika republike. Demokrati so potrdili kot svojega edinega kandidata Fanfanija, socialisti so se so- glasno izrekli za De Martina, ki je s tem avtomatično postal kandidat v združene levice. Socialdemokrati so za Saragata, liberalci za Malagodi- ja in končno bodo mislovi glasovali za predsednika svoje stranke De Marsanicha.

Največje zanimanje je seveda ve- lo, ali se bo izvolil Fanfani ali De Martina. Zanimanje je bilo tudi za to, ali se bo izvolil Fanfani ali De Martina.

Fanfani, kandidat KD

De Martina, kandidat združene levice

Brez posebnih ceremonij in o- bredov je dopoldne vodstvo PSI, popoldne pa socialistični »veliki vo- liovi«, izbrali za svojega kandi- data predsednika stranke tovariša Francesca De Martina. Sklep vo- dstva so že prej sporočili tudi drugim strankam levice. Izbra De Martina je bila soglasna.

Predstavniki levice in predsem komunisti in socialproletarci so da- nes potrdili, da bodo glasovali za socialističnega kandidata De Mar- tina.

Republikanci so ponovili v bistvu svoje že znane stališče, da so za laičnega kandidata in da gre sedaj za dva kandidata Saragata in De Martina ter da bodo počakali, da bo prišlo do konstruktivne konver- gence glasov, do takrat pa bodo oddali belo glasovnico.

Liberalci bodo glasovali za Mala- godija, kot so soglasno sklenili na seji vodstva in parlamentarnih skupin. Nato pa so ponovili svoje sta- lišče, da bodo kasneje glasovali za kandidata, ki bo v skladu s kon- stitucijo izražal nacionalno enotnost in nudil jamstva, tudi zaradi sil, ki bi se lahko okrog njega osredotočile, da je gotov branilec de- mokratičnih svobod in v skladu z duhom in črko ustave.

Mislovi niso danes povedali nič novega in je že znano stališče, da bodo pri prvem glasovanju oddali svoj glas za predsednika stranke, nečemu pa govorili o drugih imenih, da ne bi »ubili« kandidata, ki ni bil vseh kot so se sami iz- razili. Očitno se dobro zavedajo, da bi njih objem pomenil za kate- rega kot kandidata izgubitev zad- nje možnosti.

Na jutrišnjih volitvah bo volilo 1008 poslancev, senatorjev in de- želnih svetovlancev. Jutri se bodo vo- litve pričele ob 10.30, ponovno bo- do volili popoldne in v petek zjut- raj. Pri vseh treh volitvah je po- trebna dvotretjinska večina 672 gla- sov. Četrte volitve bodo v soboto popoldne, ko bo potrebna samo o- bičajna večina 505 glasov in ko so pustili petek popoldne in so- boto zjutraj za nadaljnje razgovo- re med strankami.

Razmerje sil med strankami je naslednje: Krščanska demokracija: 264 po- slancev, 135 senatorjev in 24 de- legatov dežel; skupno 423. KPI: 166, 76, 17; skupaj 259.

PSI: 62, 37, 6; skupaj 105. PLI: 31, 16, 2; skupaj 49. PSDI: 29, 11, 4; skupaj 44. PSIUP: 22, 13, 2; skupaj 37. MSI: 25, 11, 0; skupaj 36. Neodvisna leвица: 6, 12, 0; sku- paj 18.

PRI: 9, 2, 1; skupaj 12. PDUIU: 5, 2, 0; skupaj 7. Manifesto: 5 poslancev. Súdrolerskpartei: 2, 2, 1; skupaj 5.

MPL: 2 poslancev. Val d'Aosta: 1 poslanec. Južna Tirolska: 1 poslanec. Bivši demokristjan: 1 deželni de- legat.

Dosmrtni senatorji: 3 (Gronchi, Merzagora in Montale). Iz tega razmerja sil, kot tudi iz že najavljenih stališč posamez- nih strank, izhaja, da se bosta pri prvih glasovnih spopada dva ve- lika kandidata, ki bosta prejela ze- lo podobno število glasov, seveda se bo predvidevanja točna in če se že takoj ne bodo pojavili »pro- sti strelci«.

Za Fanfanija lahko tako raču- namo, da bo prejel 423 glasov last- ne stranke, ter 2 glasova dosmr- tnih senatorjev (Gronchi in Merza- gora); skupaj 425.

Pri De Martinu pa je račun bolj zapleten in se za njega predvide- va, da bo prejel naslednje glasove: KPI 259, PSI 105, PSIUP 37, Neodvisna leвица 17 (vseh poslan- cev te skupine je 18, vendar je senator Marullo izjavil, da je ka- toličan in da bo glasoval za kato- liškega kandidata), Manifesto 5,

MPL 2; skupaj 425. V Montecitoriu se izvajajo zad- nje priprave za jutrišnje sejo, ki se bo začela ob 10.30 in katero bo- do neposredno predvajali po tele- viziji. Predvidevajo, da je potreb- no za vsako glasovanje okrog tri ure. Prvi bodo glasovali senator- ji, nato poslanci in končno deželni svetovlanci po abecednem vrstnem redu. Jutri se bo glasovalo ob 10.30 in ob 17.30. Predvidevajo, da bo volitve predsednika republike spre- mljalo več kot 500 novinarjev in med njimi kakih 100 tujih novinar- jev. Za volitve se je zanimalo šest tujih televizijskih postaj. Televizija bo neposredno prenašala vsa gla- sovanja in bodo s tem v skladu iz- premenili oddaje prvega televizijs- kega programa.

LONDON, 8. — Na poti na Ber- mudske otoke, kjer se bo srečal z Nixonom, se bo britanski premir Heath v Ottavi sestel s kanadskim ministrskim predsednikom Trudeau- m. Srečanje bo 17. decembra.

PO DVANAJSTURNI RAZPRAVI O POLOŽAJU NA INDIJSKI PODCELINI

Glavna skupščina OZN poziva Indijo in Pakistan naj prenehata z vojno in umakneta svoje čete

Resolucija je bila sprejeta z veliko večino glasov - Indijci pred vrati Dake?

NEW YORK, 8. — Glavna skupščina združenih narodov je po dvanaesturni razpravi izglasovala z veliko večino resolucijo, v kateri poziva Indijo in Pakistan naj takoj prenehata z vojno in naj umakneta svoje čete za mejo. Za resolucijo so glasovalo 104 države, proti jih je glasovalo 11, deset pa se je vzdržalo glasovanja.

Resolucija, ki jo je predložila Ar- gentina in jo je podpisalo še 31 držav, se glasi:

»Glavna skupščina združenih na- rodov: 1. poziva indijsko in paki- stansko vlado naj brez obotavlja- nja sprejmeta zaščitne ukrepe za takojšnjo prekinitev ognja in za umik svojih oboroženih sil z ozem- lja druge države za svojo mejo; 2. priporoča, da je treba čimprej doseči sporazum, na osnovi načel- stvite OZN, in ustvariti pogoje za prostovoljno vrnitev vzhodnopaki- stanskih beguncev na svoje do- move; 3. poziva vse države naj sodelujejo z glavnim tajnikom OZN, da se zagotovi pomoč beguncem; 4. priporoča, da je treba vložiti vse napore, da se zavaruje življe- nje in blagostanje civilnega prebi- valstva na vojnem področju; 5. po- ziva glavnega tajnika naj sproti ob- veščila glavne skupščine in varnostni svet o izvajanju resolucije; 6. skle- nja, da bo pozorno spremljala to vprašanje in da se bo sestala, če bo potrebno; 7. poziva varnostni svet, naj sprejme zaščitne ukrepe v luči izglasovane resolucije.«

Med državami, ki so glasovale za resolucijo, so tudi Kitajska, Romu- nija in Jugoslavija; Indija in So- vjetska zveza ter še nekatere dru- ge socialistične države so glosa- vale proti; medtem ko sta se Ve- lika Britanija in Francija vzdržali glasovanja. Ti dve državi, kot iz- haja tudi iz njunih dosedanjih sta- lišč do vojnega spopada med In- dijo in Pakistanom, sta zelo pre- vidni.

Značilno je, da je tudi ob tej priložnosti ponovno prišlo v zdu- ženih narodih do ostrega besed- nega spopada med Sovjetsko zvezo, ki je nedavno podpisala z Indijo prijateljsko pogodbo, in LR Kitaj- sko, ki je uradno obsodilo Indijo kot napadalca. Po drugi strani pa so ZDA prav tako odkrito na paki- stanski strani, čeprav je Nixonova vlada tudi danes izjavila, da bo vložila vse svoje napore za dosego miru v indijski podcelini.

Neki funkcionar Bele hiše je da- nes izjavil, da je indijski napad na Pakistan preprečil tajna poga- janja, ki so bila v teku med Pa- kistanom in uporniki Bangla deša. Izjavil je, da je pakistanski pre- sednik Jahlia Kan nameraval pre- pustiti široko avtonomijo osvobo- dilnemu gibanju Bangla deša. Te izjave je posredno zanikal neuradni predstavnik Bangla deša pri zdu- ženih narodih, ki je po izglaso- vanju resolucije izjavil, da resolu- cija ne upošteva osnovnih vzrokov, ki so povzročili sedanjí položaj v Vzhodnem Pakistanu. Naglasil je, da ljudstvo Bangla deša ne more sprejeti nobene rešitve, ki ne določa tudi neodvisnosti Bangla deša in osvojitve njenega voditelja šei- ka Rahmana.

Kot poročajo iz Karaja sta In- dija in Pakistan danes zjutraj za dve uri ustavili vse letalske ope- racije, da sta omogočili nekaterim tujim letalom, da so odpeljali iz Karaja 650 tujcev.

Po vsteh iz Novega Delhija in Ravalpindija se vojne operacije, na vseh indijsko - pakistanskih frontah nadaljujejo. Najbolj zanimiva je se- veda fronta v Vzhodnem Pakistanu, kjer indijske čete naglo prodirajo proti glavnemu mestu Daki. Na- čelnik glavnega poveljstva indijske vojske je danes po radiu ponovno pozval pakistanske vojske v Vzhod- nem Pakistanu, naj položijo orožje. Pripomnil je, da so indijske vojske lajše tako razporejene, da bodo pre- čile vsak njihov umik po morju v Zahodni Pakistan. Glasnik indijs- ke vlade pa je danes popoldne sporočil, da so indijske predhodnice že 35 kilometrov od Dake, na ka- tero so navalele indijske čete iz treh smeri.

Pakistanci pa poročajo o uspehih v Kašmiru in pravijo, da se njihova vojska v Vzhodnem Pakistanu od- ločno postavlja po robu indijskemu napadalcu ter zanikajo vesti o »ve- likih indijskih uspehih na tem po- dročju«.

RIM, 8. — Danes je prišel so- vjetski minister za plinsko industrijo Aleksej Kortunov na uradni obisk na vabilo ENI. Ze danes je imel prvi razgovor z ministrom za državne u- deležbe Piccolini, s katerim se bo sestel ponovno v sredo.

Slabna predstavnika pri združenih narodih, Samar Sem — Indija (levo) in Aga Shahi — Pakistan med sejo glavne skupščine OZN

DANES V BRUSLJU

Sestanek zunanjih ministrov NATO o vprašanjih pomiritve v Evropi

Še ni sporazuma o berlinskem vprašanju

BRUSLJ, 8. — Pred jutrišnjim sestankom zunanjih ministrov NATO so se danes v Bruslju srečali o- brambni ministri štirinajstih držav atlantskega zavezništva. Razprav- ljali so predvsem o večeršnjem sklepu, po katerem bodo evropske članice NATO, razen Francije, Por- tugalske in Islandije, povečale v prihodnjem letu vojaške stroške za eno milijardo dolarjev. S tem so evropske države sprejele ameriško zahtevo, po kateri naj bi Evropa na znatnejši način prispevala k obrambi starega kontinenta. To je poudaril danes tudi sam ameriški obrambni minister Laird, ki je izrazil zadovoljstvo zaradi sklepa evropskih zavezniškov ter napovedal, da bo to imelo pozitivne posledice na vseh področjih. O poteku današ- nje seje niso izdali poročil, saj so razpravljali predvsem o vojaških argumentih, ki zahtevajo določeno tajnost.

Glede sklicanja evropske kon- ference je Rogers ponovil stališče, da bo to možno po podpisu kon- kretne protokola sporazuma o Ber- linu. »Potrebno bo veliko pripra- vljalnega dela — je dodal — vendar so ZDA mnenja, da bi bila kon- ferenca, katere namen je pove- čati stike med evropskim Vzhodom in Zahodom, ne pa potrditi razde- litev kontinenta, koristen korak proti pomiritvi v Evropi.«

Atlantski zavezniški torej pozor- no spremljajo, kar se dogaja v Berlinu, kjer se so po sobotni pre- kinitvi sinoči ponovno začeli po- nje seje niso izdali poročil, saj so razpravljali predvsem o vojaških argumentih, ki zahtevajo določeno tajnost.

Kot smo omenili, se bodo jutri sestali zunanjí ministri atlantskega zavezništva, ki bodo razpravljali predvsem o odnosih med Vzhodom in Zahodom ter o vprašanju skli- canja evropske konference o varno- sti in sodelovanju. Danes je dospel v Bruselj ameriški zunanjí mini- ster Rogers, ki je v izjavi časo- karjem poudaril, da si bodo ZDA prizadevale premagati politične in družbene ovire, ki še obstajajo v Evropi, ter napovedal, da se bo- do zavezniški izrekli za pomiritve med Vzhodom in Zahodom. Eno od sredstev za dosego tega cilja bi po Rogersovem mnenju bila poga- janja za recipročno in uravnoveše- no zmanjšanje vojaških sil. V tej zvezi je še ameriškega diplomata ugotovil, da sta Brežnjev in Ko-

NA KONFERENCI V VIROVITICI

Bakarić podprl sklepe 21. seje predsedstva ZKJ

Čedalje širša podpora Titovim stališčem o političnem položaju na Hrvaškem

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 8. — Govor predse- dnika Zveze komunistov Jugoslavije Tita in sklepi, sprejeti na 21. seji predsedstva CK ZKJ o političnem položaju na Hrvaškem, so ohrab- rili politične delavce na Hrvaškem na terenu, ki so že prej opozarjali na negativne nacionalistične in so- vinistične pojave in bili zaradi te- ga napadeni kot unitaristi, da jav- no omenijo tiste, ki so po njihovem mišljenju odgovorni za sedanje sta- nje. Večkrat so na konferenci med- občinske konference ZK Dalmacije v Splitu nekateri udeleženi- ci v razpravi odkrito rekli, da so za negativne pojave na Hrvaškem ne- posredno odgovorni predsednica CK ZK Hrvaške dr. Savka Dapčević Kučar, član predsedstva SFRJ Mi- ka Tripalo in tajnik izvršnega ko- miteta CK ZK Hrvaške Pero Pir- ker. Na konferenci v Virovitici je med drugimi govoril tudi član izvrš- nega biroja predsedstva ZKJ dr. Vladimir Bakarić, na sestanku v Splitu pa članica izvršnega komite- ja CK ZKH Milka Planinc. Oba sta se v svojih govorih zelo kritično ozrla na odgovorne politike Hrva- ške, medtem ko so drugi udeleženi- ci v razpravi opozorili tudi na škod- livo sovinitstvo dejavnosti Matice Hrvaške. Na konferenci v Splitu je bil posebno zapažen govor sta- rega revolucionarja in člana sveta federacije Anteja Jurjevića-Baje, ki je svoj govor zaključil z besedami: »Verjamem, da CK ZK Hrvaške ne pa tudi v Savko«.

Dr. Vladimir Bakarić, ki je eden od starih revolucionarjev in bivši dolgoletni voditelj ZK Hrvaške, je na konferenci v Virovitici poudaril, da so Titove ocene velika olajša- va, da pa bo pot do njihovega uresničenja dolga in težka. Baka- rić je posebno govoril o doseda- njih slabostih vodilnih organov ZK Hrvaške in dejal, da so bili vsi, ki so se zoperstavili tem slabostim, proglasoni za unitariste. Bakarić je pozval komuniste Hrvaške, da morajo analizirati gradivo z zad- nje seje predsedstva ZKJ in da morajo jasno reči centralnemu ko- mitetu Hrvaške, v koga imajo za- upanje, da bo izvedel ocene Tita in sklepe predsedstva in za koga sodijo, da tega ne bo hotel. Podob- no je bila tudi ugotovitev članice izvršnega komiteja CK ZK Hrva- ške Milke Planinc na konferenci v Splitu.

Bakarić je na konferenci v Vi- rovitici priznal, da je Tito v zad- njih šestih letih večkrat kritiziral politiko vodstva Hrvaške, in da je tokrat javno izjavil, da ne soglaša s tako politiko. Bakarić je med dru- gim dejal, da je vprašanje hrva- škega nacionalnega gibanja, ki ga je Tito obsodil, prvič omenila pre- sednica CK ZK Hrvaške dr. Savka Dapčević Kučar v svojem poročilu na 22. plenarni seji CK ZKH novembra letos in izjavil, da se je on uprl nameri, da se znotraj par- tije ustvarja gibanje oziroma druga organizirana sila. To gibanje je za- jelo študente in del inteligence.

Vodstvo študentske organizac- ije in krogov inteligence so pre- vzeli ljudje, ki nimajo nobene zve- ze z delavskim gibanjem. Preve- li so tudi vodstvo Matice Hrvaške in tisk te ustanove. Bakarić je po- udaril, da ne gre samo za politično borbo proti negativnim tendencam, da ne gre samo za ZK Hrvaške, temveč da gre za resno vpraša- nje nadaljnjega razvoja jugoslo- vanske družbe. Če bi sedanja lini- ja zmagala, bi po mišljenju Baka- rića prišlo do neke vrste noco- stalizma, državnega socializma, jugoslovanskega tipa z nedemokra- tičnim obračunom z vsemi, ki se s to linijo ne bi strinjali, kar se v praksi že ponekod dogaja na te- rentu. Zato ne smemo dovoliti, da bi ta linija zmagala, je na kon- cu dejal Bakarić, in pozval komu- niste Hrvaške, da pozorno prouče gradivo s seje predsedstva in po- vedo, katere sils so sposobne be- sede Tita in sklepe izvesti in kate- re teh sklepov ne bodo izvedle. Ko bomo o tem vprašanju v cen- tralnem komiteju razpravljali, je zaključil Bakarić, nam morate jas- no reči, v koga imate zaupanje in v koga nimate zaupanja.

Ljudje, ki so krivi za odklon iz Zvezi komunistov Hrvaške, ne mo- rejo dalje biti na čelu komuni- stičnega gibanja naše republike, ker niso v stanju, da v praksi iz- vedejo Titove besede in sklepe 21. seje predsedstva ZKJ. To je bila enosmerna ocena sinočnje tretje pla- narne seje občinskega odbora ve- de združenja borcev narodnoosvo- bodilne borbe občine Makarska.

Preiskidni republike sprejema še vedno iz raznih krajev Jugoslavije pisma in brzojavke, v katerih se izražajo polna podpora njegovi oceni položaja na Hrvaškem in se spreje- ma ta ocenitev kot napotilo za bo- doče delo. To so danes med dru- gimi izrazili v svojem pismu razni člani republiškega sveta sabora Hr- vaške in 65 starih revolucionarjev, dolgoletnih partijskih delavcev Hr- vaške, v pismu predsedniku Titu.

V svojem pismu med drugim ugo- tavlja, da so nekateri zadnje čase pričeli manipulirati s podporo sta- lišču Tita in istočasno podpirali ti- ste, ki so neposredno odgovorni za težak politični položaj in škod- ljive posledice za delovno ljudstvo Hrvaške. Zato izražajo svoje neza- dovoljstvo in zaskrbljenost, ker se- ze javljajo tendence nadaljevanja politične prakse, ki je prišla resno ogrožila osnove naše socialistič- ne družbe, razbijati zvezo komunistov, odstranjevanje vloge ljudske raz- reda in resno motiti mednarodne odnose na Hrvaškem. Na koncu svojega pisma najstarejši revolu- cionari Hrvaške izražajo svoje trdno prepričanje, da so ZK Hrvaške in delavski razred in delovni ljudje Hrvaške ogromna sila, ki so pri- pravljeni podpreti besede Tita in se upreti negativnim pojavom.

B. BOZIC

SANTIAGO, 8. — Osrednja ban- ka je ukinila vse bančne operacije s tujino, dokler vlada ne bo spre- jela vrsto novih gospodarskih ukre- pov. Napovedujejo, da bo prekinitev Suedtirolske) so ponovno izvolili u-

Kongres južnotirolske stranke

za socialni progres

BOCEN, 8. — Na kongresu juž- notirolske stranke za socialni pro- gres (»Soziale Fortschrittspartei Suedtirolske) so ponovno izvolili u-

OBVESTILO NAROČNIKOM

IN ČITATELJEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Pohitite s poravnavo naročnine za leto 1972. Prvih 500 naročnikov v Italiji, ki bo poravnalo celotno naro- čnino, bo prejelo v dar Wilfridovo knjigo »Zdravilne rastline in njih uporaba«. Vsem naslednjim naročnikom, ki bodo plačali naročnino do 31.1.1972, bomo poslali lepo slovensko knjigo.

Naročnikom v Jugoslaviji, ki bodo plačali celoletno naročnino do 31.1.1972, bomo poslali almanah »Jadranski koledar«.

Kdor se takoj na novo naroči na Primorski dnevnik, bo prejel list brezplačno do 31.12.1971.

Prosimo naročnike, naj vplačajo naročnino pri raznašalcih, pri Tržaški kreditni banki v Trstu - Ul. Filizi 10, na upravi, Trst, Ul. Montecchi 6-11. nad., soba št. 16, vsak dan od 14. ure, ali v Gorici, Ul. XXIV Maggio 1/1. V izjemnih primerih nam lahko telefonirajo na štev. 795-823, da bomo poslali na dom našega pooblaščenega namestnika.

Knjige bomo poslali na dom v mesecu januarju.

Celotna naročnina, plačana vnaprej, znaša 11.000 lir

140 Ndin

1.100 lir

UPRAVA

S TORKOVE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Kritike in pohvale dela tržaške občinske uprave

V razpravo o proračunu za leto 1972 so posegli liberalci Trauner, misovec Giacomelli in demokr. Slattijeva

Kot smo že poročali, se je v torek zvečer sestal tržaški občinski svet in pričel razpravo o zadnjem proračunu pred volitvami, za leto 1972. Poročali smo že o oceni pedesetnega delovnega načrta občinske uprave, ki jo je dal župan Spacini, danes pa obnavljamo, na kratko stališča prvih govornikov. Pri tem pa moramo pripomniti, da so navadno prvi govorniki splošni in da se stvarna razprava razpade še pred koncem, ko so stališča jasna in so bile že izrečene polemike med strankami.

V torek zvečer so se k razpravi oglasili liberalci Trauner, misovec Giacomelli in demokratijska Slattijeva. Na seznamu govornikov je bil tudi načelnik skupine KPI Rossetti, ki pa je javno izjavil, da ne mara govoriti pred prazno dvorano, v kateri ni predstavnikov PSDI, PSI, SSL, PSIUP, PLI, MSI in več kot polovice svetovalcev KD. Pripomniti pa je, da je v dvorani prisotnih 9 svetovalcev KPI od skupnih 13.

Trauner je kritiziral obsežno upravo predvsem glede njenega zadržanja do velikih gospodarskih vprašanj tržaškega področja. Omenil je odpora vprašanja tranzita skozi Trst in negativne poboje ramske vlade, nadalje prvi namreč CIPE, ki je zadal smrtni udarec tržaškemu ladjejadencem ob zadržanju in molku levosrednje koalicije, krivce — po Traunerjevemu mnenju — da mesto ni enotno nastopilo v obrambo osnovnih struktur svojega blagostanja.

Glede finančnih obveznosti občinske uprave je Trauner poudaril, da lahko najame občina nadaljnjih 18 milijard posojil, da za zadeva 7 milijard ACEGAT, cele 4 milijarde in pol pa obresti za prejšnja posojila.

Pohvalil je občinsko upravo, da je v pravem času predložila osnutek proračuna, čeprav meni, da bi ta proračun morala izdelati nova občinska uprava, saj bo že v prvi polovici leta 1972, na katerega se proračun navezuje, izvoljen nov občinski svet.

Za njim je spregovoril misovec Morelli. Resnici na ljubo je želel govoriti prvi, a mu Trauner ni hotel odstopiti mesta. Ironično je, da je obrazil ob županu Spacini, ki je očeta tarča desničarskih napadov in mu očital, da mu ugađa filozofske manifestacije mladincev z rdečimi robcami. Pri tem je seveda namigoval na antisistično manifestacijo po znanih izgradih 8. decembra. Giacomelli Spaciniju tudi nič ne odpušča, ker ni šel po stopinjah svojega daljnega predhodnika inž. Bartolija in ni daljal izjav o bivši coni B. Po mnenju Giacomellija je to najvažnejše vprašanje tržaškega mesta...

Prav v zvezi s tem pa je Giacomelli omenil notranja nesoglasja v KD, ki so prišla do izraza tudi ob zadnjem zborovanju psl. Gregija v kinu «Grattacielo». Po mnenju misovskega pravkar izraža Gregij mnenje močnih struj v KD, ki se zbirajo v «centrinih od Sturza».

Zanimivo je tudi, kako je misovec reagiral na pripombo iz komunističnih vrst, ki je zadevala Slovence. Vzkliknil je, da je MSI «ukazala» svojim rajonskim svetovalcem, naj spoštujejo dvojezičnost na Krasu, Opčinah in Krizju, ker da se strinja z dvojezičnostjo tam, kjer je Slovencev najmanj 25 od sto, češ da to določa memorandum.

Seveda so svetovalci sprejeli Giacomellijeve izjave s smehom. Nekdo pa je med publiko pripomnil, da bi morali svetovalec voditelja poslušati tudi nočni mazači, ki zelo radi zahajajo na Kras in mažejo slovenske napise. Z Giacomellijem bi se morali vsaj spopoznati, kdo laže in kdo ima — po njihovi skrovičeni logiki — prav.

Zadnja je posešla v razpravo demokratijska Anita Slattijeva. Pohvalila je občinski odbor, ker se je «kvantificiral» prav s predložitvijo proračuna, saj nemirno išče sodobnejšo vlogo za tržaško mesto v okviru novih gospodarskih in političnih pogovov. Omenila je zadnje delegacije, ki so šle v Rim v obrambo ladjejadenc in povezanih industrij ter obrti, predvsem pa

skrb koalicije, da nudi Trstu naj-sodobnejše komunale in družbene usluge.

Dalji časa se je Slattijeva ustavila pri vprašanju mestnega centra, za katerega je prejšnji teden občinski svet odobril podoben načrt. Izrekla se je proti «centru - muzeju», za «center za ljudi», ki katerem pa je treba ohraniti nekatere osnovne značilnosti starega Trsta, ki spadajo v njegovo zgodovino. Med temi je omenila predvsem grič Svetega Justa in Caveno.

Tržaški občinski svet se vnovič sestane danes zvečer, ob 18.30.

Delo delovnega odbora

Na predlog odbornika za javna dela Masutta je delovni odbor na svoji zadnji seji, ki jo je vodil predsednik Berzanti, sklenil podeliti štirim Neod-

visnim ustanovam za ljudske gradnje (IACP) v naši državi skupen znesek 350 milijonov lir prispevka za gradnjo socialnih objektov. S sredstvi, ki jih želela nakazati po zakonu št. 43 iz lanskega leta in ki veljajo za poslovnost leto 1971, bo tržaška IACP zgradila otroški vrtec pri Sv. M. Magdaleni Spodnji (80 milijonov lir), gošališče IACP pa otroški vrtec v škocjanu.

Delovni odbor je nadalje sprejel predlog odbornika za zdravstvo Devetaja in nakazal 300 milijonov lir po zakonu št. 11 iz leta 1969 za izboljšanje zdravstvenih storitev v psihiatriji. Sredstva bodo prejele in uporabljale štiri pokrajinske uprave.

● V petek, 10. t.m. ob 20. uri v krožku «Che Guevara» v Ul. Madonina 19. sen. Maurizio Valentini govoril o temi «Položaj na Srednjem vzhodu in njegove perspektive». Sledila bo debata.

PO PODATKIH TRGOVINSKE ZBORNICE

V prvih desetih mesecih 1971 industrija v Trstu popustila

Najslabši rezultat je zabeležila papirna industrija: -16,4% Turizem se ugodno razvija - Letos znatno več brezposelnih ljudi

Statistični urad trgovinske zbornice je zbral podatke o razvoju gospodarskih dejavnosti na Tržaškem v preteklem oktobru. Iz ustreznega pregleda povzemamo, da sta sončno vreme in vztrajen veter v omenjenem mesecu precej škodovala posevkom in neobnavljanemu cvetju. Koruza in ajda sta se rodili znatno manj, kakor so prvotno predvidevali, trgatve pa je vrgla približno 20 odst. manj grozdja kakor povprečna letina. Živina je zdrava, krme pa primanjkuje.

Na turističnem področju se je v oktobru znatno povečalo število tujih gostov, medtem ko je bilo italijanskih turistov znatno manj kakor v ustreznem mesecu lani. Podatki za prvih deset mesecev letošnjega leta kažejo, da sta se v primeru z lanskim povečala tako domači kakor tudi tuj turizem, in sicer domači v znatno večji meri kakor tuj. Do konca oktobra so namreč domači gostje vrgli skupno 415.892 nočitev medtem ko so jih v ustreznem razdobju lanskega leta nasteli 393.664, tujci pa so v istem času dali skupno 289.403 nočitev, medtem ko je znašala ustrežna postavka lani 285.747.

V tržaški trgovini na drobno je oktober precej povzročil prodajo ještin, medtem ko se prodajalci oblačil in obuvice ter električnih gospodinskih strojev pričujejo, da se je letos zmanjšalo zlasti povpraševanje s strani jugoslovanskih kupcev. Nekoliko bolj razgibana je bila trgovina s šolskimi potrebščinami, pač v zvezi z začetkom nove šolskega leta. Trgovine s pohištvo, urami, zlatino, parfumi, jeklenimi izdelki in podobno so v oktobru poslovala razmeroma slabo. Prodaja raznega blaga na otroke se je odvijala brez posebnih premikov.

V trgovini na debelo je kupčija z mlečnimi in mesnimi izdelki v oktobru precej nihala. Povpraševanje po svežih jajcih je bilo mirno, nekoliko več zanimanja pa so zabeležili na trgu z vinom. Tudi povpraševanje po popru in drugih začimbah je bilo nekoliko večje, medtem ko se je kupčija s kavo umirila. Trg z lesom in drugim gradivom je bil miren.

Izmenjava nepremičnin se je v letošnjem letu nekoliko povečala, kar zadeva število registriranih pogodb, skupna vrednost izmenjenih dobrin pa se je nasprotno skčila. Na ustreznem uradu so namreč do konca oktobra vpisali 3.771 kupoprodajnih pogodb v skupni vrednosti 20 milijard 933 milijonov lir, medtem ko so v ustreznem času

lani vpisali 3.651 pogodb v skupni vrednosti (po izjavah, podpisnikov) 21 milijard 702 milijona lir.

Na industrijskem področju so bili v prvih desetih mesecih leta doženi naslednji rezultati: proizvodnja surovega železa v obratu Italidisa je dosegla 458.923 ton surovega železa (lani 466.514 ton) in 144.858 ton kokila (lani 144.103). Iz omenjenega je razvidno, da se je proizvodnja letos sicer nekoliko skčila v primeru z lanskim, vendar pa da je Italidiser v zadnjih mesecih znatno popravila primanjkljaj, ki ga je v tem pogledu beležila v prvi polovici leta.

Petrolska industrija pa ni uveljavila nadoknadit dosežanj z nastopom v prvih desetih mesecih so namreč predelali skupno 1.419.148 ton surove nafte, medtem ko je znašala ustrežna postavka lani 1.449.863 ton. Letošnja proizvodnja je bila po vsem tem za 2,1 od sto manjša od lanske.

Se slabši je položaj v proizvodnji cementa: obrat Italcement v Zavrčah je do konca oktobra proizvedel skupno 229.690 ton cementa, kar je 3,8 od sto manj kakor v istem času lani (238.700 ton). Najslabše pa se je odrezala papirna industrija, ki je do konca oktobra proizvedla 16,4 od sto manj časopisnega in tiskarskega papirja (letos 86.495 ton, lani v istem času 103.451 ton).

Cene so se v oktobru skoraj pri vseh artiklih dvignile, vendar pa je trg na debelo zabeležil nekoliko večje podražitve kakor ustrežna tržišča na drobno. Posebno vidne so bile podražitve pri modnih oblačilih in čevljih. Prehrana je tudi zabeležila nove skoke v cenah. V prodaji na debelo so se v oktobru podražili mlečni in mesni izdelki, vino, baker in nekatere zlitine; eksotične začimbe so nekoliko popustile, kava, les in gradivo pa so ohranili prejšnje kotacije.

V oktobru je stopilo v stavko na Tržaškem 4.608 delavcev in uradnikov, od tega 3.496 zaposlenih v industriji. Zaradi stavk je osebe zamudilo skupno 33.648 delovnih ur, od tega 15.552 v industriji. Konec oktobra je bilo na Tržaškem v rednem delovnem odnosu 91.411 ljudi, to je 1,8 od sto več kakor pred letom dni. Na spisku brezposelnih delavcev pa so bila 7,1 oktobra 3.604 imena, to je 7,2 od sto več kakor konec oktobra lanskega leta.

Urniki mlekarne

Ker bi mlekarne morale biti zaprte 25. in 26. decembra in 1. in 2. januarja 1972 ter sprito dejstva, da prodajajo župan, ki se zelo lažje pokvari, je bil zakon določen, da bodo v nedeljo, 26. decembra ter v nedeljo, 2. januarja mlekarne lahko odprte od 7. do 9. ali pa dokler ne prodajo mleka, ki ga imajo na zalogi, vsekakor pa v nobenem primeru preko 12. ure.

Lastniki hočejo zapreti predilnico «San Giusto»

Včeraj so se predstavniki tekstilnih sindikatov CGIL, CISL in CCIL, Tomaselli, Gosdan in Deseniussi sestali z uslužbenci tovarne «Cotofificio San Giusto» v industrijski coni, in jim objavili, da je uprava te tovarne sporočila na združenju industrijcev svoj sklep, da jo januarja ali najkasneje februarja 1972 tovarno zapre.

Po izčrpnem poročilu sindikalistov, ki so obrazložili tudi izid sestanka z delničnim odborom, se stanka z delničnim odborom, so zainteresirani sindikalisti organizacije se naprej pripravijo vse potrebne pogoje in dejavnosti, da se ohrani delovno mesto 210 delavcem in uradnikom.

Poleg tega so na skupščini tudi

Aktualna vprašanja Slovencev v Italiji na ljubljanski TV

Ljubljanska televizija bo predvajala danes ob 20.35 v okviru redne oddaje «Četrkovski razgledi» razgovor o aktualnih vprašanjih slovenske narodne skupnosti v Italiji po srečanju delegacije slovenske manjšine s predsednikom italijanske vlade Emilijom Colombom. V razgovoru, ki ga je pripravil tržaški dopisnik RTV Ljubljana Ivo Vajgl, bodo sodelovali: poslanec Albin Škerk, delni svetovalec dr. Drago Štoka, predsednik SKGZ Boris Race, podpredsednik gorjske pokrajine Marko Waltritsch, predsednik društva «Ivan Trnko» iz Cedadia Izidor Predan in znanjopolitični urednik ljubljanskega radia Drago Košmrlj.

Inž. Mario Castaldi novi glavni direktor ACEGAT

Upravna komisija Acegata je imenovala na podlagi javnega natečaja za novega glavnega direktorja podjetja inž. Maria Castaldija.

Inž. Castaldi se je rodil v Livornu pred 46 leti, diplomiral je v elektronski inženirski leta 1950, nato je bil funkcionar občinske službe za vodo in plin v Bologni in direktor neapeljskega vodovoda.

VČERAJ V KULTURNEM DOMU

REVIJA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

Veliko občinstva in ubrano petje

Včeraj popoldne je 235 pevcev nastopilo v Kulturnem domu na reviji pevskega zbora, ki jo je pripravila komisija za kulturo, ki jo je pripravila komisija za kulturo, ki jo je pripravila komisija za kulturo.

Ob prisotnosti velikega števila občinstva in nekaterih vidnejših gostov, kot so na primer jugoslovanski konzul Boris Trampuz, delni odbor za delo Stopper, skofovo vkar Šerlj in drugi, je najprej spregovoril dr. Harej. Kot predsednik zveze cerkvenih pevskega zbora je poudaril pomen te vsakoletne manifestacije, ki utrjuje zbornost petje sploh in s tem torej tudi slovenski živelj v naši državi.

Nato se je začel spored: vsak zbor je zapel po tri pesmi, predstavljala pa sta jih Marija Oficija in Lirij Valencij. Prvi je nastopil mešani zbor iz Rojana pod vodstvom Humberta Mamola, ki je najprej zapel Malicevo «Cicij», nato Vodopicevo «Pesem» na Kosovelovo besedilo, končno pa še makedonsko «Mile po Jordanov». Posebno slednja pesem, pa tudi Vodopiceva, sta izvali veliko občinstva med občinstvom.

Pod vodstvom Draga Petarosa je mešani zbor iz Borja zapel Gallusovo «Glejte kako umira pravice», Vodopicevo «Naročilo» in Petarosovo priredbo «Mogočni slavi».

Moški zbor «Pantje izpod Grmade» je pod vodstvom Iva Kralja ubral pod Bajukovo prireditev narodne «Če na tuje», Srebotnjakovo «Borja na Kosovelovo besedilo in korosko ljudstvo «Devoja pa v hartelcu».

Nato so nastopili v svojih pisanih narodnih nošah pevec mešane zbora iz Uke v Kanalski dolini. Pod vodstvom Franca Sivca so zapeli Adamicevo «Da sem jaz ptica», ljudsko «Venite rožice moje» in Aljažev «Triglav».

Dečki zbor iz Skednja je zapel pod vodstvom kaplana Dušana Jakovina Šekova «Sešev», Jenkovo «Tih luno» in neznanega avtorja «Domovina, mili kraj».

Prvi del programa je zaključil mešani openski zbor. Stane Milčič je dirigiral Preločevce priredbo «Zenska mi v goste gre», lastno na Kosovelovo besedilo, «Zimski večer» in Adamicevo «Jedec». V drugem delu programa je nastopil najprej mešani zbor s Kati-nare pod vodstvom Justa Lavrenčiča, ki je zapel Adamicevo «Luna sije», Hladnikovo «Skrijančki» in Filjevo «Melgic».

Bazoviški mešani zbor je zapel pod vodstvom Zorka Hareja «Foersterjevo «Ah, ni zemlja krasna», Adamicevo «Vse mine» in Vodopicevo «Zagor».

Janko Ban je dirigiral mlade pevce združenega mešane zbora iz Barkovlje v Sv. Antona. Zelo ubrano so zapeli Orfovo priredbo Katolovega speva «Odi et Amo», crkno duhovno «Swing Low, Sweet Chariot» in korosko «Sem se rajšo zemlji» v Kramoljevi priredbi. Tule zbor je bil deležen najbolj na vdušene aplava zaradi skrbne izbire pesmi in preproste izvedbe.

S SEJE OBČINSKEGA SVETA V DOLINI

Z večino glasov (KP in PSI) odobrili občinski proračun (584 mil.) za 1972

Svetovalci LSS so se vzdržali, proti pa so glasovali svetovalci KD in PSDI - Županovo poročilo

V torek zvečer je bila v Dolini seja občinskega sveta, ki je z večino glasov (KP in PSI) odobril občinski proračun za leto 1972. Glasovanja so se vzdržali svetovalci Slovenske skupnosti, proti pa so glasovali svetovalci KD in PSDI. Odobreni proračun izkazuje skupno 584.141.000 lir izdatkov. Predvideni primanjkljaj znaša skoraj 84 milijonov in naj bi ga krili z državnim prispevkom (19 mil.), s posojilom (skoraj 35 mil.) in dodatnimi davki (30 mil.).

Predloženi proračun je utemeljil in obrazložil župan Dušan Lovrih, ki je predvsem pripomnil, da preučevanje občinskih obhodov in izdatkov potrjuje, da država in delna politika še ne upošteva v zadostni meri potreb občin in pokrajin. Občine in pokrajine v naši državi so imele za letošnje leto nad 8 milijard lir primanjkljaja, ki so ga morale krili s posojili. Delna uprava se vedno bolj centralizira, delala pa ima nad 170 milijard lir vloženega kapitala v bančnih ustanovah. Omenil je zakonski osnutek, ki ga je z drugimi svetovalci KPI predložil z namenom, da bi občine, ki so pretežno slovenske ali izvajajo dvojezičnost, prejemale za kritje večjih stroškov podporo države. Pripomnil je, da bo ta zakonski osnutek verjetno odoben. Poudaril je nujnost izdelave gospodarskih načrtov za socialno ekonomsko področja ter opozoril na posledice industrializacije dolinske občine, kar narekuje dolžnost, da tudi občinska uprava skrbi za ohranitev in razvoj kulturnih tradicij naše narodne skupnosti. V ta okvir spada tudi občinski regulacijski načrt, ki ga je delala pred kratkim odobrila.

Župan je nato navedel nekatere probleme in poboje, ki bodo prišle do izraza pri izvajanju občinskega proračuna. Dotaknil se je tudi vprašanja zaščite okolja in ureditve kanalizacije. Orisal je stanje solstva ter navedel primer italijanske srednje šole pri Domju, v kateri je dve tretjini otrok iz tržaške občine, zaradi česar ima

občina večje izdatke, prizadeti pa so predvsem italijanski dijaki iz dolinske občine. Rekel je tudi, da bi morala ustanova ONAIRK poskrbeti za gradnjo otroških vrtcev, nato pa je sporočil, da je bilo pred kratkim ugodno rešeno vprašanje gradnje kulturnega doma v Boljuncu. Za Riemana proučuje občinska uprava možnost, da bi z denarjem srenje sgradili primerno poslopje za potrebe vseh, predvidena je preureditev občinskih hiš v Prebenu, v Mačkovljah in v Borštu. Z Borštani se zdaj tudi razgovarja glede nakupa velike parcele pri Zabrčju, kjer se prireja razne prireditve, začela pa so se dela za ureditev prostora «Na Jamu» v Boljuncu in bo treba nadaljevati delo na «Malih Bratih» v Dolini.

V proračunu je predviden precejšnji znesek za ureditev in izpolnitev javne razsvetljave, občinska uprava pa bo še naprej skrbela za razširitev in ureditev notranjih poti po raznih vaseh. V prihodnjem letu bodo popolna mehanizirani anagrafski in volilni uradi. Občina bo še naprej podpirala tradicionalne prireditve za razvoj turizma in bo podprla tudi dejavnost prostovoljnih društev.

Glede polemik o uporabi novega športskega igrišča je župan dejal: «Razstavitev starega športskega igrišča, izbira smelišča za novo igrišče, kakor tudi njegova uporaba, je vzbudila nezadovoljstvo pri mali skupini ljudi, ki so pod vplivom krogov izven naše občine. Omenjeni krogi si ne prizadevajo za dobrobit naših občanov, Slovencev in Italijanov, temveč je edina njihova želja, da bi se sejal med našimi občani razdor in sovraštvo, kar nima niasar opraviti s športom in zdravo telesno vzgojo naše mladine».

Ob zaključku svojega poročila je župan navedel najvažnejše postavke za javna dela, ki so vključene v občinski proračun. Pokrajina je z delničnim prispevkom in delnim prispevkom občine zgradila cesto Prebenu - Mačkovlje (60

V gosteh je bil gorški mešani zbor «Mirko Filej» ki je pod vodstvom Zdravka Klanjskega zapel Vodopicevo «Goriško zdravico», Preločevce «Sedem si rož» in crkno duhovno «Deep River».

Sporod je zaključil Mešani zbor Sv. Ivana, ki je pod vodstvom Nade Zerkalove zapel Lajovicovo «Pastirski», Matzovo «U naše selu» in Vrabčevu «Kresno jutro».

Danes premiera «Trnuljčice»

V teh prazničnih decembrskih dneh, tako polnih otroškega pričakovanja in veselja, je tudi Slovensko gledališče v Trstu pripravilo za svoje najmlajše (pa tudi mnoge nekoliko starejše) obiskovalce prijetno presenečenje. Popolnoma se bo zastonj na odru Kulturnega doma vzdignil pred čudovito svetilno pokrajino pravilnice dežele, v kateri je želela in spala stoletno spanje blaga princesca Trnuljčica.

Tudi letos Slovensko gledališče torej ni pozabil, kaj pričakuje od njega naš mladi rod. Reči je treba celo nasprotno, saj je v pomladnem delu sezone na repertoarju še ena otroška predstava v izvedbi Mladinskega gledališča iz Ljubljane.

Prav ta nastop ljubljanskih gostov, ki bodo po vsej verjetnosti uprizorili igr o svedesetih dneh okoli sveta», je vplival na umetniško vodstvo pri izbiri letošnjega dela za otroke. Vsaj ena izmed predstav je namreč morala biti nujno iz sveta klasičnih pravljic, po katerih je pri nas največje povpraševanje. Tako je odločitev padla na Trnuljčico. Naše gledališče jo je uprizorilo v sezoni 1964-65 in je torej izmed vseh del, ki bi prišle v poštev, v času najbolj oddaljena.

Poleg tega pa moramo tudi povedati, da med takratno in sedanjim izvedbo Trnuljčice ni nobenih temeljnih vezi, razen seveda pravljice Jacoba in Wilhelma Grimma, po kateri sta obe deli nastali. Prvo tržaško Trnuljčico je dirigiral Edvard Martinuzzi in režiral Adrijan Rustja, princesko pa je tedaj upodobil Miranda Caharijeva. Nova uprizoritev pa je pripravljena po besedilu Saše Skufce, ki je doživelo nekatere večje dramaturške posege, in v režiji Maria Ursiča.

Ta je s scenografom Demetrijem Čejem in kostumografijo Marijo Viduovo prenesel dogajanje iz mračnega gradu v nekakšno čustveno deželo, kjer imajo drevesa, cvetlice in druge rastline izjemne dimenzije in posebno funkcionalno vlogo. S tem je zgolj stopnjeval pravilnost temeljnega motiva, ki pa ga ni nikjer nikakor izkrivil ali presilil.

Pesmi je dopisal Miroslav Košuta, glasbo zložil Ivan Migoziti. Seveda, skoraj bi pozabili: kdo pa je Trnuljčica? Njena podoba je to pot začela v interpretaciji Mire Lampetove.

Slovensko gledališče v Trstu Kulturni dom Saša Skufca TRNULJČICA

Pravljica v treh dejanjih

Scena: Demetrij Čej
Kostumi: Marija Viduova
Pesni: Miroslav Košuta
Režija: MARIO URSIČ

Danes, 9. decembra ob 15.30 PREMIERA

v ponedeljek, 13. dec. ob 15.30
v torek, 14. decembra ob 15.30
v sredo, 15. decembra ob 15.30

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav.

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ sporoča, da je na razpolago še nekaj mest za zimovanje v Zg. Gorjah. Prosimo interese, da se vpišejo še ta teden.

Slovensko gledališče v Trstu Kulturni dom GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

Nikolaj Robertovič Erdman

SAMOMORILEC

Komedija v petih dejanjih

Prevod: Mile Klopčič
Scena: Sveta Jovanovič
Kostumi: Mija Jarvica
Glasba: France Lampret
Režija: IGOR PREPNAR

Jutri, 10. t. m. ob 21. uri (Abnoma red A premierski in red E mladinski v četrtak)

v soto, 11. t. m. ob 20.30 (Abnoma red B - I. sobota po premieri in red D mladinski v sredo)

v nedeljo, 12. t. m. ob 16. uri (Red C mladinski in red F okoliški)

Avtobus za okoliški abnoma predstave Samomorilec dne 12. dec. 1971 ob 16. uri.

Avtobus št. 1: Veliki Repen 14.40, Mali Repen 14.45, Zgonik 14.50, Kolodrova 14.50, Salež 14.55, Kriz 15.00, Prosek 15.20, Kontovel 15.20.

Avtobus št. 2: Trnovca 14.40, Prečnik 14.45, Cerovje 14.55, Višnje 15.00 (šlemiška postaja), Sesljan 15.05 (križišče Sesljan-Višnje), Nabrežina 15.10.

Prodaja vstopnic od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstav. Rezervacije na tel. 734265.

MLADINSKI KROŽEK - TRST

vabi v soboto, 11. t.m. ob 18. uri v Ulico Geppa 6, kjer bo v Gregorčičevi dvorani predvajanje filma

LA BATTAGLIA DI ALGERI

režiserja G. Pontecorva.

Sledila bo diskusija in ples.

Vstop prost.

Šolske vesti

Ravnateljstvo državnega učiteljskega

Anton Martin Slaniček v Trstu obvešča absolvente učiteljske, da bo tudi letos poseben dopolnilni tečaj, ki bo omogočil vpis na vse fakultete. Tečaj bo trajal od 15. decembra letoš do 18. junija 1972. Zaključni košljki bo od 1. do 18. septembra 1972. Prošnje sprejema ravnateljstvo.

V petek, 17. decembra ob 17.30 bo predaval v Kulturnem domu prof. Mirko Lužnik o novih učnih metodah.

Včeraj - danes

Danes, četrtek, 9. decembra VALERIA

Sonce vzide ob 7.33 in zatone ob 16.21. — Dolžina dneva 8.48. — Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 12.05.

Jutri, petek, 10. decembra SMILJAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 9,5, najnižja 5,9, ob 19. uri 7,9 stopinj, zračni tlak 10,6 pada, brez vetra, vlažna 67-odst., nebo 6 desetlin pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 11,5 stopinje.

7. Vid Vremec:

Delavsko gibanje v slovenski Istri 1926-1934

Prvi sestanek med Vatovcem in istrskimi komunisti, ki so bili na svobodi, je bil zadnji dne junija 1931 na polju, zraven tržaške železarnice "Ferrieri". Nanj so prišli Nikolaj Vatovec, Avgust Furlančič, Benjamin Valentič in seveda Vital Vatovec. Izmenjali so si mnenja o stanju komunistične organizacije v slovenski Istri. Vatovec jim je izročil komunistično propagandno gradivo ter jih seznanil s strankinimi navodili za nadaljnje delo.

Iste dne, v soboto, je Vatovec poiskal prek Jakomina še zvezo z Nazarijem Boninom-Fosom, za katerega mu je bilo znano, da je poznal ženo nekega komuniste, ki je bil zaposlen pri ACEGAT v Trstu. Njegov naslov mu je dal Luigi Frausin. Tako je Vatovec prišel v stik tudi z iskarnim komunistom. Pri Boninu je Vatovec ilegalno stanovan osem dni. Nadalje je uspel organizirati drugi sestanek z nekaterimi komunisti, zaposlenimi pri ACEGAT. Izročil jim je propagandno gradivo in se dogovoril, naj razpredejo svojo dejavnost na druge somišljenike in zbirajo protostrojne prispevke za Rdečo pomoč. Prav tako se je dogovoril za vzdrževanje tajne zveze s strankinim centrom v Parizu. Na sestanku se je povezal z nekaterimi delavci, ki so bili zaposleni v tržaški Tovarni strojev ("Fabbrica macchine"), jim posredoval propagandno gradivo in se dogovoril za bodoče sodelovanje.

Tretji dan po prvem sestanku je prišel na razgovor z njim še brat Nazarij, organiziran komunist. Obrazložil mu je, kakšno nalogo je imel v Trstu. Napisal mu je tudi list, v katerem je Klementa Furberja iz Gabrovice. Bratu je posredoval zvezo z Josipom Boičičem iz Bajte pri Skofljah, z Valonom iz Milj in z Enricom Carlinijem tudi iz Milj.

Po uspešno opravljeni nalogi se je Vital Vatovec vrnil v Pariz čez deset dni, skozi Jugoslavijo, Avstrijo in Švico, brez vsakih nevarnosti. Po vrnitvi ga je najprej obiskal Luigi Frausin, da se je podrobno seznanil z opravljenim delom. Drugi ali tretji dan ga je obiskal še Anton Ukmarič. Končno sta na osnovah zbranih podatkov pripravila poročilo strankinemu vodstvu o stanju in perspektivah o delavskem gibanju na Tržaškem in v slovenski Istri. (19)

NOV POLET DELAVSKEGA GIBANJA

Na tem območju je doseglo razpoloženje skrajno izkoriščenih delovnih množic in narodno zatirane slovenskega prebivalstva zlasti po hudi gospodarski krizi leta 1929 pravo revolucionarno vrelščje. Zato je bilo potrebno tako pripravljeno na odpor proti fašizmu organizirati v široko zasnovano ljudsko gibanje med kmečkimi življenji. Ilegalne organizacije KSI so praviloma vodili iz Trsta, vendar je bil takšen način skrajno težaven zaradi nezanesljivosti zvez, posebno pa še zaradi sistematičnega provokatorskega delovanja policijskih agentov, ki jim je večkrat uspelo vrniti se v organizacijo. Najboljša strankina zveza je potekala skozi nekatere kraje miljskega in dolinskega območja (Skofije, Korosci, Dolina, Bojuneč, itd.) naseljenega s Slovenci in indijskim delavstvom iz bližnjih Milj, pretežno italijansko govorečim, med katerimi je bilo precej komunistov in protifašistično mislečih ljudi.

Protifašistično propagandno gradivo je tedaj prihajalo iz inozemstva, deloma po kopnem iz Jugoslavije (Reka, Snežnik, itd.), deloma tudi po morskem poti preko raznih organiziranih pomorščakov. Za njegov prenos so se posluževali tudi ljudi, ki niso bili komunisti. Tako je nekaj letakov prinesel v Piran neki republikanec. (20)

- (19) Citirana vira Vatovec Vital in Ukmarič Anton.
(20) Sema Paolo, izjava, Pokrajinski arhiv Koper.

Po obsodbi in usmrtni istrskega heroja Vladimirja Gortana je glasilo ital. komunistične mladine "Avanguardia" ožigosalo fašistični zločin (Nadaljevanje sledi)

UKANA

257. TRETJA KNJIGA

Ker nisem privoili, da bi iz njih izvalili kakke podatke za poveljstvo, mi niso dovolili spovedati jih. Potem sem jih le preprosti. Pravite, da se komunisti borijo proti veri — toda od le-teh ni nobeden odklonil božje popotnice. Bili so ljudje čistega srca, pošteni in vneti za dom. Narobili so mi zadnje podrobnosti za svoje in me prosili, da jih obvestim o njihovi smrti. Ustrelili so jih za cerkvenim zidom, le nekaj minut zatem, ko sem jih obhajal. Poročnik, recite mi, ali ni to grobiš? Teio in kri božjo so prestrelili v njih. Ali ni to svetoskrunstvo?!

"Oče Oblak! Svetujem vam, da se ne vmešavate v vojaške zadeve, ker jih ne razumete. Ne bom vam mogel več pomagati."

"To so božje zadeve, sin," ga je prekinil župnik.

Valjuna je nestrno nadaljeval:

"Skušajte nas razumeti, da nas napadajo. Ne moremo prepušiti dežele brezobzornemu komunizmu. Valjuna se je potrudil, da bi mož prikazal grozo v plamenih zgorelih v pobitih mož črnovrške posade. "Prečastiti, odpustite našim vojakom, če grešijo! To so neuki ljudje, toda vidite, da preživajo kri za boga, za vero, za cerkev in tudi za vas. Ne moremo drugače. Saj celo sveto pismo pravi: Kri za kri, zob za zob, glavo za glavo."

Župnik ga je pomilovalno pogledal in na lcu mu je zasijalo sočutje, kakršnega je zmožen izkušni človek.

PRED GOSTOVANJEM LJUBLJANSKEGA MESTNEGA GLEDALIŠČA

Erdmanov Samomorilec še živi

Gledališka dela tega ruskega pisatelja niso le trdoživa in umetniško prepričevalna pač pa so še danes sodobna in aktualna - Sproščena komika in globoka tragika

Polde Bibič v vlogi samomorilca Semjona Semjonoviča Podsekajnikova. Za to vlogo je Bibič prejel na letošnjem Borštnikovem srečanju v Mariboru glavno Borštnikovo nagrado žirije in nagrado občinstva

Dramaturg Mestnega gledališča ljubljanskega Lojze Filipič je v Gledališko listu ob letošnjem Borštnikovem srečanju v Mariboru tako predstavljal ruskega pisatelja Nikolaja Robertoviča Erdmanna in njegovega "Samomorilca", s katerim prihaja ljubljansko gledališče k nam v goste prihodnje dni in sicer jutri in pojutrišnjem zvečer ter v nedeljo popoldne.

Dramski delo ruskega pisatelja Nikolaja Robertoviča Erdmanna so podprli v svet sorazmerno pozno: stiri desetletja po nastanku. Leta 1925 je Meyerhold mojstrsko uprizoril njegovo komedijo "Mandat", ki leta za tem je režiral "Samomorilec", vendar je mogel predstavo pripeljati le do generalke. Zila usoda je nato pisatelja in njegovo delo za dolgo pahnila v pozabo. Erdmanova človeka in umetnika je pozneje iz nje rešila popolna rehabilitacija, njegova odrska besedila, predvsem "Samomorilec", pa so se izklopala iz pozabe sama.

Pokazalo se je, da so Erdmanova gledališka dela ne le trdoživa in umetniško prepričevalna, marveč slovno, dramaturško in izpovedno tudi še danes izredno sodobna ter aktualna. Umeteljena je trditelj, da predvsem "Samomorilec" sodi med taka imenovana anticipatorska dramska dela, tedaj dela, ki so prehitela časa, ki so se rodila prežgodaj in ki zato svoje pravo, resnično rojstvo doživljajo šele danes v sozvočju s sodobnimi slogovnimi, dramaturškimi in izpovednimi tokovi, ter da, ne da bi pri tem karkoli izgubila na pristnosti tistega, kar je v njih tedanjega, govore tudi ali celo predvsem nam o nas v našem današnjem jeziku, povezujejo tedanje in sedanje v pomensko široko in tehtno slovnostno ter gledališko upodobitve in izpoved.

Izberimo izmed mnogih primernih možnosti dve najzanimivejši in najbolj govornici: dramska dela V. Majakovskega, Erdmanovega sodobnika in vrstnika, ter F. Dürrenmatta, našega sodobnika. Kot je npr. "Sčena" V. Majakovskega paradoksalna in groteskna, ironična, nerealistična, a globoko stvarna podoba neumrljivosti in večne trdoživosti malomeščanske ponigliivosti ali npr. Dürrenmattov "Obisk stare gospe" enako paradoksalna in groteskna tragikomična upodobitev ubijalske, moralne razgradnje človeškega pohlepa, tako je Erdmanov "Samomorilec" prav tako groteskna, prav tako paradoksalna, prav tako ironična podoba in prispevka človeške malomarnosti in večni človeških slabosti pa lastnosti, ki se bogotno in nezadržno razraščajo tudi v novih, porvolucijskih razmerah, sčotič se do kraja nenavadno, proslavljeno, tedaj groteskne in paradoksalne špranje in možnosti, poleg tega pa tudi podoba, ki v usodi "samomorilca" Semjona prikazuje hlastanje človeka, uvrščenega in zgnetenega v brezno množico, po osebnem, po zasebnem, po posebnem, po drugem, tedaj po individualnem.

Na dan je tedaj, da je Erdmanov "Samomorilec" izrazil primer družbeno kritičnega gledališkega slovnosti na višji, nekategorizirski nivo, nerealistični, a hkrati globoko realni ravni, na taki ravni, ko ne gre toliko za nadobnost, ki bi v dialogu kritično in satirično bicala drobne sestavine stvarnega družbenega dogajanja, marveč gre predvsem za to, da delo razglaša, razkrije in kritično pa satirično upodobi neko pomembnejšo, globljo, bolj splošno družbeno in psihološko kategorijo: obče stanje človeških stvari, miselnost, določene sloja, nazorsko, moralno in etično usmerjenost tega sloja. Ta sloj je pri Erdmanu, podobno kot pri Majakovskem, malomeščanstvo v novih, porvolucijskih razmerah, a tudi tako imenovani vulgarni komunizem.

Po moralno in družbenokritični usmerjenosti je "Samomorilec" v sorodu tako z moliersko kot z goljufansko družbeno kritično slovnostjo, vendar pa so sloj govni in dramaturški prijem do boga. Z njimi je kakor z izgubljenimi ovcmi, ki jih je treba slej ali prej vrniti v cerkveni hlev. Nam gre za boga. Zda si je stavec že opomogel. Uprl je svoje žareče oči v Valjuna in nadaljeval:

"Poročnik! Premislite o tem, kar vam bom sedaj povedal. Jaz, uvelj starec, ki ponižno prosim boga, da me vza-me k sebi, se vas ne bojim. In tudi tistih ne, ki mi grozijo. Zapomnite pa si, kar vam bom povedal, in prosite boga, da bi vam odpustil: vera uči, da je bog povsod pričujoč. Ali vas niso tako učili v šoli?"

Valjuna je priklimal, stavec pa je nadaljeval:

"Bog je v nebesih, bog je na zemlji in bog je v ljudeh. Bog je v vsakem človeku, tudi v tistih, ki ne verujejo v vanj. Človek je v veliki stiski in v velikih zmotah, Valjuna! Človek ne more postati bog, ker je minljiv kot senca. Človeštvo pa je trajanje in v njem iz neskončnosti v neskončnost potuje bog. Ali veste, zakaj pravi peti božja zapoved ne ubijaj?!"

Ko Valjuna ni odgovoril in je samo začuden gledal starca, je svolski duhovnik nadaljeval s tihim, prerokskim glasom, ki je segal kakor oster žebelj do globine mladeničeve zavesti.

"Gospod bog je ukazal človeku, naj ne ubija, zato ker je življenje skrivnost vesolja in najvišja vrednost. Zato vam pravim: ne ubijajte ljudi, ker ubijate boga! Z bogom pa ubijate sebe, ker pogubljate svoje duše. Rajše odpustite tistim, ki so zaslepljeni! Naj vas spomnim na sveto pismo, na tisto mesto, kjer se je Jezus dal prijeti na Olski gori. Takrat je stopil izdajalec Juda Iskarijot k njemu s besedami: 'Pozdravljen učenik!' in ga poljubil, kar je bilo znamenje, da so pristopili, stegnili roke po Jezusu in ga prijeli. Ko je eden izmed tistih, ki so bili z Jezusom, stegnil roko, potegnil svoj meč in mahnil po služabniku velikega duhovnika in mu odsekal uho, mu je Jezus rekel: 'Vtakni svoj meč v nožnico. Kajti vsi, ki se bojujejo z mečem, bodo z mečem pokončani.' In še je rekel: 'Ali misliš, da bi ne mogel prositi svojega očeta, da bi mi takoj poslal več kot

cela drugačni, novi, izrazito sodobni: paradoksalni, groteski, bistra ironija, nagli obrati, povezovanje na prvi pogled nezdravljivih nasprotij, hotena slogovna raznorodnost, prepletanje grobo komičnega in tragičnega, kar vse tako ali drugače sodi med izrazila in prijeme sodobnega dramskega slovnosti.

Paradoks, ironija in groteska v Erdmanovem "Samomorilcu" so v bistvu v tem, da sta v docela nenavadno, novo, povsem drugačno od običajne, presenetljivo, malodane na glavo postavljeno zvezo, v. recimo, posmehljivo poudarje-je navidezno skrajno nasprotje in v docela novo razmerje postavljene dve temeljni kategoriji človekovega bivanja: življenje in smrt, da bi v tej novi, groteskni in paradoksalni luči tem jasneje prišlo do izraza razmerje ljudi predvsem do stvarni življenja, a tudi do življenja in smrti in da bi bilo mogoče upodobiti resnico, ki se glasi: tudi in celo smrt sočloveka je malomeščanski in vulgarni človeški egoizem pripravljen uporabiti za svoje sicer različne, a vedno in vselej koristilovske cilje. Paradoksalna in groteskna pa je v "Samomorilcu" le komična ali tragi-komična situacija, medtem ko so ljudje, postavljani v to in tako situacijo v svojem izrisu stvarni in "normalni". Niso ne junaki (sploh je "Samomorilec" komedija tudi brez tako imenovanega pozitivnega junaka) ne pokveke ali karikature izpričevale. Ljudje so, ki radi živijo in ki si hočejo zvito in domiselno v novih razmerah na star način pridobiti stare in nove in večne človeške stvari: "vrtičke", udobje, korist, pri čemer je široka galerija ljudi do značaj-skem, socialnem in idejnemu razloku od otenkov razčlenjen in pestro izoblikovan: pred nami je dal pre-rez skopi družbene plasti malomeščanstva in vulgarnega komunizma — od človeka, ki si želi, kar si človeška bitja žele od vekomaj in si vedno bodo, da jih namreč neko (oblast, družba,

vsaj najbližja soseka) vsaj pre-prosto opazi, vidi, prizna, če že ne upošteva (večino temu potrdit-je človeka v družbenem odnevu) pa vse do človeka, ki zaradi so-vražnosti do nove družbene ure-ditve osebo korist uveljavlja pod videnom in pretvezo splošnih in širših interesov.

Erdmanov "Samomorilec" je iz-jemno sodoben tudi v svoji umet-niški in kritični poslanici. Kupci-ja s smrtjo in mrtvini dušami sicer ni nič novega. Toda kar je bilo pred štiridesetimi leti z vi-dika revolucijskega in revolucio-narnega gledališkega groteskno in paradoksalno, je danes žal postalo že normalno. Še več: postalo je množično, splošno, uveljavljeno. Načelo: iz smrti, čim bolj množ-je, postaja eno vodil današnjega sveta, zakaj vse, kar prinaša do-biček, je danes ne le dovoljeno, marveč tudi moralno. To pa je seve že nov, strašen paradoks, neprimerno bolj groteskno kot je Erdmanov posamični vidik. Res: Erdman je daleč viden.

"Samomorilec" Nikolaja Rober-toviča Erdmanna je zlahtno, iz-ra-zito sodobno odsko delo, razpeto med skrajno sproščeno komiko in globoko tragiko, delo o nas in na-šem svetu, delo, ki v sebi organ-sko združuje visoko umetniško raven s pristno in odprto ljud-skošjo ter gledališko slikovitostjo.

Samomorilec pa je še vedno živ. In vedno bo. L. FILIPIC

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Možina v Tergeste

Na obzorju naše likovne umetnosti v zamestju vzhaja novo ime: Livij Možina, ki ga že od vsega početka, z njegove prve razstave v skedenjskem prosvetnem društvu, obdaja spet popošnosti starih mojstrov. To pa je prišlo še vidneje do izraza na njegovi drugi razstavi v galeriji Tergeste, kjer je prikazal samo značno naslikano tihotaj, kot dragoceno čipke natančne pokrajine in pa sliko morja.

Livij Možina je prišel slikati še pred nedavnim. Kar je med tem dosegel, je, bi lahko dejali, res čudovito in škoda, velika škoda, da je šele pri tridesetem letu stopil v javnost. Morda ga je k temu pripravilo spoznanje, da se v umetnosti spet pričena čuti potreba jasnejšega upodabljanja stvarnosti.

Sledijo pa Možina podaja skoro z znanjem renesanse in nemškega romantizma. Preti pa mu nevarnost, da spretnost, s katero umetnik naslikati neki predmet varljivo resnično, prične prevladovati nad umetniškim občutjem, kajti vse pre-dar Možina posnema pop-art, ko v sliko navidezno oblikuje predme-te, obseane na steno ali desko, da se zde presenetljivo otipljivi. Kako hladno učinkujejo take podobe, ko nimajo barv, vidimo v črno-belih reprodukcijah kataloga.

Pač pa so v tem pogledu odliče-na tihotaj s čisto kmečkimi pred-meti in prideli. Občudovanja vredna je potrpežljivost, s kolik-sko natančnostjo Možina vero-dojno prestikuje lepote narave in vnaša njeno tišino v platno, kot

so to zasenčeni gozd z mirno te-kočo reko, slike v daljavo izgub-ljajočih se poti sredi v pomladni prelesti brsteečih hoste, miniaturna olja štirih letnih časov itn.

Vendar pa se v slikah te raz-stave kaže umetniška ustvarjal-nost višje vrste, ki je jamstvo za uspešen Možinov razvoj k vrhu našega slikarstva, predvsem o di-ni sliki morja, ki je že na prvi Možinov razstavi kazalo na tesne stike do njegovega rojstnega okol-ja. V tem morju isernato pro-zornih barv s starima čolnoma na rjavem pradu pronica ona tajna sila stvariteljskega nagona, ki de-lo posvečuje za umetnino. Vseka-kor pa nam je bila sedanja Mo-žinova razstava priča, da nam je zrasel slikar, ki nam ga lahko za-vidajo naši sočasniki, ker ima vse pogoje, da se preusmeri, ko se mu bo to zahtelo, usmerjoril v še tako napredno amsterdamsko slikanje.

MILKO BAMBIČ

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Bodite previdni v pogajanjih z nekim no-vim partnerjem. Pismo, ki vas bo osrečilo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Delo, ki ste ga pred kratkim sprejeli, vam ne ustreza. Poiščite si kaj drugega. Dragga oseba je v skrbah za vas.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Pre-več mislite na delo in premalo na sebe. Nepovabljeni gostje, ki pa bodo prijetni.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Dobili boste denar, ki vam je nujno po-treben. Tehtajte razmisle o svoji bodočnosti.

LEV (od 22.7. do 22.8.) Temeljito pregledite svoje račune, preden stori-te kak korak, za katerega niste gotovi. Pazite na zdravje.

DEVICA (od 22.8. do 22.9.) Z iz-vrstim uspehom boste opravili živ-ljenjski izpit. Redko ljubzensko do-življate.

TEHTNICA (od 22.9. do 23.10.) Z

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Irving Wallace: «ZAROTA»

Znani in v svoji domovini močno popularni ameriški pisatelj Irving Wallace je napisal roman ZAROTA, ki ga kritiki označujejo kot njegovo najbolje delo. To je sicer upravljanje, je pa to Wallaceov naj-novejši veliki roman. Zda ga je v slovenskem prevodu, katerega je oskrbel August Petrišič, v ne po-sebno domiselni opremi (Metka Krašovec) izdala Cankarjeva za-ložba v Ljubljani. Delo je uvrstila v svojo zbirko bralnih romanov Mosaic in tako posredovala slo-veniskim bralcem knjigo, ki bo pred-stavljala privlačno, solidno branje za vse vrste prijateljev zanimive-ga berila.

Knjigi je založba dodala reklamni napis, ki nam bralcem pove, da bodo v njej našli odgovor na upra-šanje, kje je ključ do skrivnostne resnice o umoru Johna Kennedyja. Bralce, ki bo hotel najti ta odgo-vor, bo nad knjigo razočaran, ker mu knjiga tega odgovora ne bo dala. Razen morda, da je bil pač po pisateljevem mnenju, vzrok aten-tata na ameriškega predsednika v svetovnih zapletih in konfliktih, v temnih silah, ki so skušale prepre-čiti sožitje narodov in porušiti mir v svetu.

Seveda pa bo namesto objavlje-nega odgovora bralce našel nekaj drugega. Našel bo v knjigi napet in spretno napisan roman s števil-nimi zapleti in razpleti, ki ga sicer začno počasi utrujati. Ko pa se proti koncu vse razvzloja in srečno uredi, ko se vse konča v zadovolj-stvo navzočih, ko dobri zmagojo nad slabimi in so zarotniki proti miru razkrinkani, je vse lepo in prav.

Torej za kaj gre v tem izjemno obširnem tekstu, ki obsega kar 700 strani slovenske izdaje?

Pisatelj nam v svojem romanu popelje v svet novinarjev, diplo-matov, tajnih agentov in policajev, v svet okoli konference velikih pe-tih sil. Predstavniki velikih petih so se zbrali na konferenci v Pa-rižu, da bi prepovedali atomsko orožje in dosegli svetovni mir. Okoli nseh treh vodilnih ljudi, ki pa jih bežno srečamo šele prav na koncu knjige kot papirnatu ju-nake, je pisatelj napletel vrsto protipolarnost s svojimi osebnimi zgodbinami. Tu je nekdanji ameriški predsednik, ki je prišel v Pariz zato, da bi prepovedal nekega nem-škega industrija, naj bi iz svojih spominov črtil neke odstavke, ki za bitnega ameriškega predsednika ne bi bili posebno častni. Novinar Doyle je prišel v Pariz, da bi tu našel nekoga, ki bi mu dal končni dokaz za njegovo tezo o umoru Kennedyja, za knjigo, s katero bi se potem spet rehabilitiral kot no-vinar. Barska pevka in pesalka je prišla v mesto, ne samo zaradi nastopanja v sloviem lokal, kjer naj bi se zabavali diplomati, njo je privedel v francosko prestolnico predvsem želja, da bi dosegla mož-nost vrnitve v Anglijo, čeprav je angleška državljanka. Na konferen-ciji nastopajoči angleški zunanji mi-nister je njen znanec in jo je dal

Seveda je zgodba napisana tako spretno, da poprečnega bralca, kižub predolgovernosti, roman pri-teme. Zanimivo je opisanje no-vinarskega življenja ter ozračja v diplomatskih krogih ob konferenci na vrhu. Tako bo roman našel do-sti bralcev, čeprav bodo kritične-ši nad njim morda malce razočarani. Osnovna ideja je vsekakor pozitivna, saj je roman napisan v duhu nujnosti mednarodnega sode-lovanja in svetovnega mira. V tem pogledu ga je vsekakor toplo po-zdraviti. Kot literarni tekst pa ne-sega dosti nad poprečno obrtno solidnost.

St. Ru.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Bodite previdni v pogajanjih z nekim no-vim partnerjem. Pismo, ki vas bo osrečilo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Delo, ki ste ga pred kratkim sprejeli, vam ne ustreza. Poiščite si kaj drugega. Dragga oseba je v skrbah za vas.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Pre-več mislite na delo in premalo na sebe. Nepovabljeni gostje, ki pa bodo prijetni.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Dobili boste denar, ki vam je nujno po-treben. Tehtajte razmisle o svoji bodočnosti.

LEV (od 22.7. do 22.8.) Temeljito pregledite svoje račune, preden stori-te kak korak, za katerega niste gotovi. Pazite na zdravje.

DEVICA (od 22.8. do 22.9.) Z iz-vrstim uspehom boste opravili živ-ljenjski izpit. Redko ljubzensko do-življate.

TEHTNICA (od 22.9. do 23.10.) Z

dvanajst legij angelov? Toda bog je neskončen in vsemo-gdočen in ne potrebuje armad. Kar spomnite se prvih kristja-nov, kako so umirali v zobeh zveri po arenah, da se je rimska gospoda zabavala! Spomnite se življenja mučenecov. Nasilje, ki je uničevalo vero ljubezni, se je od Jezusovih ča-sov do danes že nekajkrat dvignilo in sesulo z državami, prestoli in vladarji vred. Spremenili so se v pepel in od njih ni ostalo drugega kot medel spomin. Vera ljubezni pa je ostala. Večna, kot je življenje večno!

Župnik je zaključil. Sveča, ki je gorela pod Križanim, je zatrepetala s tankim plamenom. Valjuna je bil osupel, zabolelo ga je pri duši. Poskušal je ugovarjati:

"Prezvišljeni, marsijski ste povedali, kar je res, toda s vsem se ne strinjam. Bog je dal človeku svobodno voljo. Če je v človeku bog, je v njem tudi satan. Mi preganjamo satana v ljudeh."

"Preganjajte ga, toda z besedo božjo, ne z mečem! Vi pa pobijate ljudi!"

"Tudi oni pobijajo nas!"

"Toda ne v božjem imenu in ne zaradi boga. Tudi med njimi so verni ljudje. Studiran človek ste, Valjuna, in ve-ste, da je bila inkvizicija v srednjem veku največja zabloda Cerkev in sramota za človeštvo. Takrat so izganjali hudob-nega duha s sežiganjem čarovnic. Kakšna norost in zloba svetih mož, ki so razglašali, da so uboge ženske obče-avale z zločedom, in jih mučili, da so v nepopisnih mukah pr-znavale, samo da so izprosil smrt! Bog je vedno obvladoval satana, tako kot v človeku vedno dobro zmaga nad zlim!"

In končno tudi pamet nad neumnostjo. Kdor ne veruje v človeka, ne veruje v boga. Da se bova razumela — nisem politik. Vse življenje sem posvetil iskanju boga in plemen-tu dobrega v človeku. Uredite svoje posvete stvari, ka-ko veste in znate, toda ne izrabljajte božjega imena za opravičilo greha."

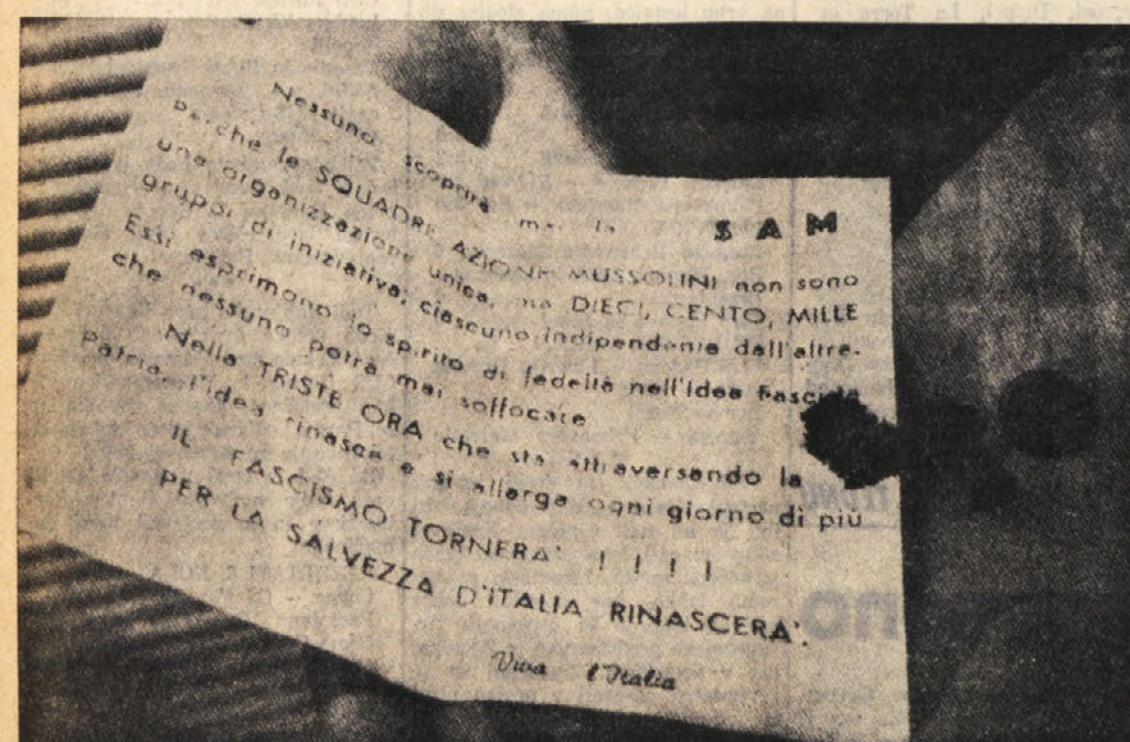
"Oče, skušajte nas razumeti," je dejal Valjuna zdaj že nestrno, "pahnili so nas v to!"

"Kaj, pahnili so vas? Vi ste začeli bratomorno vojno in

MILANSKA KVESTURA ŠE VEDNO IŠČE ATENTATORJE

Generalni pravdnik Bianchi D'Espinosa bo vodil preiskavo o obnavljanju fašizma

Senator Nencioni zagrožil s prijavo milanskim sodnim oblastem - Demokratske organizacije izražajo svojo solidarnost Bianchiju D'Espinosi

Letak z bombastičnimi besedami, ki so ga fašisti pustili na kraju atentata

MILAN, 8. — Generalni državni pravdnik dr. Luigi Bianchi D'Espinosa je prevzel vodstvo sodne preiskave proti predstavnikom in pripadnikom MSI in drugih skrajnih desničarskih organizacij, ker so kršili prvi in drugi člen zakona Scelba. Do sedaj je preiskavo vodil nadomestnik državnega pravdnika dr. Sinagra, nato pa nadomestnik generalnega pravdnika dr. Giovanni Battista Bonelli.

V pogovoru s časnikarji je dr. D'Espinosa dejal, da bo prevzel vodstvo vseh tistih preiskav, ki bodo imele kakšno stično točko s sedanjo. Preiskave bodo izbrali po preučitvi vseh sodnih aktov. Generalni pravdnik je poudaril, da je bil ukrep potreben zaradi enotne usmeritve vseh sodnih postopkov. Potrdil je tudi, da bodo razširili preiskavo na celo italijansko ozemlje kot je potrebno za vse tiste prekrške, ki jih izvršijo v raznih področjih države.

Nadomestnik državnega pravdnika dr. Sinagra je 27. novembra ukazal naj aretirajo tajnika ene izmed milanskih sekcij MSI Rema Casagrandeja, pokrajinskega tajnika organizacije «Fronte della gioventù» Giovannija Radiceja in pripadnika skrajne desničarske organizacije Fioravanteja Tedeschija, ker «kot je razvidno iz preiskovalnega postopka, delujejo v Italiji organizacije kot MSI, «Giovane Italia», «Fronte della gioventù» in «Ordine nuovo», ki kujejo politične demokratske namere in politične načrte, ki ustrahujejo ljudi in uveljavljajo nasilje kot način politične borbe za namenom, da uničijo ustavno demokracijo in njene ustanove. Osnova njihove ideologije

Bianchi D'Espinosa

PO DVEH TEDNIH OD EKSPLOZIJE POŠTNEGA ZAVOJA

Napovedujejo aretacijo tolmeške «zgrešene žrtve»

Zmeren optimizem kljub številnim neuspehom dosedanje preiskave - Urar zanika obtožbe

VIDEM, 8. — Mnilo je že štirinajst dni odkar je v stanovanju delovne hidravlične odseka tolmeške občine 63-letnega Torilla Paschinija eksplozivni pekleniški stroj in ubil moka. Stroj je bil zavrt v postopku pošiljanja, ki je neznane poslan iz Milana 13. septembra in ki je bila izročena «zgrešenim žrtvi» več dni pozneje.

Od trenutka, ko je eksplozivni pošiljavec bomba, kot so ljudje takoj nazvali, je v karniškem glavem mestecu nastala mračna psihoza. Ljudje se niso zanimali za nobeno drugo zadevo, temveč so pričakovali samo, kdaj jim bodo preiskovalni organi sporočili vesti: morilec je aretiran. No, do danes se to še ni zgodilo. Pomočnik državnega pravdnika pri tolmeškem sodišču dr. Sorrentino je včeraj izjavil, da so preiskovalni organi zbrali številne podatke, da jih sedaj preverjajo, da je preiskava pri kraju, toda več o tem ni hotel, ali vedel povedati. Torilla Paschinij je bil baje «zgrešen» žrtev atentata. Ta naj bi bil namenjen proti njegovemu sinu Alfiju Paschiniju, ki dela v Zahodni Nemčiji pri nekem podjetju v Baden Badnu. Ko se je vrnil po atentatu domov na očetov pogreb, je za zločin obtožil 53-letnega tolmeškega urarja Antonia Menchinija. Domnevo, da je prav urar zagrešil strahoviti zločin

Tedaj je namreč general Ribas, ki je bil kandidat skrajne desnice, obtožil Seregija, da je človek brez ponosa in izdajalec domovine. Poleg tega pa naj bi tudi omadeževal čast vojske, ker se je predstavil kot kandidat zmerne levičarske fronte. Da bi oprala svojo čast, sta se generala pozvala na dvoboj, vendar sta zaprosila za dovoljenje vrhovno vojaško sodišče, ki jima je blagohotno dovolilo, da z orožjem poravnata spor.

Mladenica umrla v hudi prometni nesreči pri Tarcentu

VIDEM, 8. — Dva mlada Furlana sta umrla in dva sta bila hudo ranjena v prometni nesreči, ki se je pripetila včeraj ponoči pri Tarcentu.

Avtomobil fiat 124 special, ki ga je vozil 25-letni Rolando Turato in s katerim so potovali še Gianfranco Burello, Eugenio Calligaro in Odino Monassi, je zdrsil na ovinku in trčil v zid nekega poslopja. Trčenje je bilo tako močno, da so se stanovanjci prebudili in so mislili, da je poslopje stresel potresni sunk. V nesreči sta umrla Rolando Turato in Gianfranco Burello, ostala dva mladeniča pa bosta okrevala v nekaj tednih.

Prebrisan zlikovec

MONTREAL, 8. — Neznanci so jo pošteno zagodili direktorju nekega banknega zavoda v Montrealu, ki je plačal 50.000 dolarjev (31 milijonov lir), da bi odkupil ženo, ki naj bi jo neznanci ugrabili. Žena pa je medtem udobno sedela pri frizerju.

Včeraj zjutraj so neznanci telefonirali bančnemu direktorju in so mu naznanili, da so ugrabili njegovo ženo. Dodali so, da bo moral plačati 50.000 dolarjev če bo hotel še kdaj videti soprogo živo in zdravo. Direktor je nemudoma ubogal neznance, nato pa je obvestil policijo. Agenci so kmalu našli žensko živo in zdravo, ker je bila namreč pri frizerju. Zadeva pa se ni končala tako. Komaj 15 minut kasneje je neznane ponovno telefoniral direktorju in mu zagrozil, da bo ubil ženo, ker ji ni upošteval njegovih navodil. Policija ni našla namreč sledu o torbi, v kateri je bil denar. Verjetno je, da se je nekdo drug polastil denarja. Vse kaže, da namišljeni ugrabitelj, ni prvič izvedel podobnega poskusa, kajti včeraj zjutraj je telefoniral nekemu drugemu bančnemu direktorju in ga je skušal ravno tako ukaniti. Namenje na žrtve pa je bila vsakakor bolj zvit in ni nasedla pasti.

Dvoboj med generaloma

MONTEVIDEO, 8. — Urugvajski generala Liber Seregni in Juan Pedro Ribas sta v dvoboju zaključila spor, ki se je pričel na zadnjih urugvajskih predsedniških volitvah.

Število človeških žrtev v Ulstru narašča: dva mladeniča mrtva in štirje vojaki ranjeni v današnjih spopadih

BELFAST, 8. — Položaj v Ulstru postaja iz dneva v dan bolj kritičen. Katoliška vojaška organizacija IRA je zelo zaostrela svoje akcije proti angleškim vojakom in belfastskim trgovinam. Danes so gverilci napadli britanske vojake in so ranili štiri, od teh je eden v življenjski nevarnosti. Včeraj ponoči pa so ubili angleškega vojaka, ki je spal na svojem domu.

Ze tragični obračun človeških žrtev v Severni Irski se je danes še povečal. Vojaki so namreč našli trupla dveh mladeničev, ki sta umrla nasilno smrti. Preiskovalni organi sodijo, da gre za usmrtnice izdajalcev ali kaj podobnega.

Belfastsko središče so pretresle tudi danes močne eksplozije, ki so povzročile veliko materialne škode in strahu, na srečo pa ni bilo človeških žrtev.

Ameriški senator Ted Kennedy je danes v pismu londonskemu časniku «Times» ostro obsodil ravnanje britanskih vojakov z irskimi političnimi jetniki. Senator je dejal, da je preiskava, ki jo je uvedel oblast, prava farsa. Preiskovalni organi so sicer ugotovili, da so vojaški ravnalci zelo kruto z jetniki, vendar način in čas, ko so objavili rezultate preiskave odvzema verodostojnost tem podatkom.

Kennedy trdi, da mora dati vsaka vlada svojim meščanom zgled s svojim ravnanjem, kajti v nasprotnem primeru spodbuja nespoštovanje zakonov in pripravlja bližnji plodna tla. Senator je zaključil, da je na tisoče Američanov umrlo, ker vlada ZDA skuša doseči vojaško zmago v Indokini. Kennedy je izrazil upanje, da britanska vlada ne bo sledila ameriškemu vzgledu v reševanju ulstrskega problema.

POTEM KO JE PROPADLO POSREDOVANJE ARBITRAŽNE KOMISIJE

Mogočna poulična manifestacija nemških kovinarjev v Stuttgartu

Delavci in delodajalci so začeli z novimi pogajanjimi
Hudi časi za nemško avtomobilsko industrijo

BONN, 8. — Nemški kovinarji so priredili danes mogočno poulično manifestacijo v Stuttgartu, da bi protestirali proti samovoljni delodajalcev, ki so zaprli svoje tovarne in so ponudili smešne šestodstotne poviške plače. Vse kaže, da je zbralo v tem mestu in se udeležilo protestne manifestacije. Gre pri tem za največjo manifestacijo v Stuttgartu od konca druge svetovne vojne. Delavci, ki so prišli v mesto s 150 avtobusi in z 20 posebnimi vlaki, so najprej priredili povorko po središčnih ulicah nato pa so se zbrali na mogočnem zborovanju.

Sindikati kovinarjev in zveza industrije Baden-Württemberg pa so ponovno začeli s pogajanjimi. Po propadu posredovanja arbitražne komisije, ki se je zadnje sestala včeraj zvečer ob prisotnosti nemškega kanclerja Brandta in ministra za gospodarstvo Schillerja. Nova pogajanja med delavci in delodajalci so se začela na podlagi dosedanjih stališč (sindikati zahtevajo 7,9-odstotni povišek plač, industrija pa ponuja 6-odstotnega). Vse kaže pa, da delavski predstavniki pripravljeno sprejeti kompromis 7,5-odstotnega poviška plače, ki ga je pripravila arbitražna komisija. Ta predlog pa je delodajalec včeraj zvečer odbil, češ da ne bi zagotavljali stabilnosti nemški marki.

Govori se, da je minister za gospodarstvo Schiller ponudil delodajalcem kreditne olajšave, če bi sprejeli kompromisno ponudbo, centralna nemška banka pa še ni ukrepanja. Upravni svet bančnega zavoda se je sestal danes, da je sklenil, da bo počakal, da se razvije sindikalni spor. Predsednik centralne banke je tudi dodal, da je inflacijska težnja prevelika, da bi lahko sprejeli predlog ministra za gospodarstvo.

Tudi položaj nemške avtomobilske industrije je zelo kritičen. Številne tovarne so že ustavile tekoče trake, češ da primanjkuje montažnih delov zaradi stavke v Baden-Württembergu. Med temi tovarnam je tudi največja nemška firma Volkswagen. Vse kaže pa, da nameravajo nemški avtomobilski industriji izvajati s takim ukrepom oster pritisk na vlado, ki, po njihovem, ne brani več privatne lastnine proizvajalnih sredstev in preveč popušča sindikatom.

Ta trditve je veljavna predvsem za Volkswagen, ki je prvič po zaključku druge svetovne vojne ustavil proizvodnjo v zelo kritičnem trenutku. Nemški avtomobilski industriji povzročata predvsem težave dejanska revalvacija marke in dodatni ameriški davki na uvoženo blago.

Smrt dveh mladoletnikov zaradi eksplozije petard

BARI, 8. — Danes zjutraj je v rimski bolnišnici Sant'Eugenio umrl

PO MEHKEM PRISTANKU KAPSULE NA PRVI ZUNANJI PLANET

Sončne in senčne strani sovjetske odprave na Mars

Človeško prodiranje v vesolje je postalo za sodobnega človeka vsakdanja stvar - Morda okvare zaradi posebnih razmer na Marsu

MOSKVA, 8. — Najnovejša sovjetska pobuda pri osvajanju vesolja z vesoljsko ladjo «Mars 3» ter še posebej z mehkim pristankom njene kapsule na Marsovo površino, ni naletela na prav posebno velik odmev v svetovnem časopisju. Vsi veliki časniki so seveda poudarili s precej velikimi naslovi ta izreden dogodek, toda ne tako izrazito, kot se je to dogajalo, v primeru drugih vesoljskih pobud. Kje tiči vzrok za razmeroma precejšnje zapostavljanje dogodkov, ki je sam po sebi zelo pomemben za človeško znanost? Odgovor na to vprašanje je zelo zapleten. Predvsem je treba upoštevati, da so danes vesoljske pobude postale že tako rekoč delček vspešnega človeškega življenja. Od kaj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

pakistanskem vojaškem spopadu, v hudem sporu med LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, v splošni politični napetosti, kar meče hudo senco na vse druge človeške dosežke, pobude in miroljubne dejavnosti.

Vse to, menimo, vsaj v določeni meri opravičuje manjše zanimanje svetovne javnosti za veliki uspeh ladje «Mars 3», mehko pristala na prvem namenu «zunanjem» planetu. Pravimo zunanjem, ker je prvi od tistih, ki so bili bolj oddaljeni od Sonca kot naša obla. Pripomniti je treba namreč, da morda odprava ni povsem uspešna. Tudi sovjetsko časopisje ni dalo prav posebno velikega poudarka temu dosežku, saj je človek že večkrat stopil na Lunino tla, sovjetske sonde pa so mehko pristale na Venerini površini, a številne odprave so že obletele Mars z raznimi «marinerji» in «Marsom 1», so vsi ti dogodki vplivali na to, da se je poprečni človek ne zanima več s takim navdušenjem za vesoljske raziskave, kot se je dogajalo v še nedavni preteklosti. Danes pa deset let vesoljskih pobud pomeni tako ogromen napredek človeške znanosti, da zasenči vse, kar se je dogajalo v prejšnjih desetletjih in celo stoletjih. Na kraju je treba še omeniti, da danes človeštvo preživlja precejšnjo politično krizo, ki je dobila svoj poudarek posebno v indijsko-

